

SLOVENSKI NAROD

Izdaja vsak dan popoldne, izvenredne dni in praznike. — Inzerati do 30 peti
Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst Din 3.—, večji inzerati peti
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65,
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

Nova demarša na Dunaju

Po sklepu diplomatskih krogov v Ženevi bosta Anglija in Francija napravili novo demaršo na Dunaju in zahtevali uničenje vsega utihotapljenega orožja

Ženeva, 17. febr. M. V. tukajšnjih krogih posvečajo razkritjem v dunajskem parlamentu v zvezi s tihotapsko afero orožja v Hirtnerbergu največjo pozornost. Z vedno večjim vznemirjenjem zasledujejo razvoj te afere tudi v onih krogih, ki so stali doslej ob strani, ker spoznavajo, da igrajo gotovi krogi v Evropi za doseg svojih ciljev dokaj nevarno igro. V vseh krogih pa poudarjajo, da je dolžnost Društva narodov, da to zadevo do kraja razčisti. Včeraj so se vršile dolgotrajne konference med francoskim zunanjim ministrom Paul Boncourjem ter zastopniki Male antante in Poljske. Razpravljali so o nadaljnjih ukrepih v tej zadevi. Razmotrivalo se je zlasti o vprašanju, ali naj se zadeva takoj znese pred svet Društva narodov, ali pa naj se poskuša še enkrat spraviti zadevo z diplomatskimi intervencijami s sveta. Z ozirom na to, da se tako z angleške kakor s francoske strani izraža bojazen, da bi mogla razprava o tej aferi v Društvu narodov v sedanjem trenutku škodovati razorožitveni konferenci, ki je prišla v najbolj delikaten sta-

dij, je bilo po dolgotrajnih posvetovanjih sklenjeno, da podzamefa Francija in Anglija novo demaršo na Dunaju. Pri tej priliki bosta zahtevali od avstrijske vlade, da nemudoma vrne vse orožje, ki je dospelo iz Italije, nazaj italijanskim pošiljateljem ali pa naj ga pod kontrolo mednarodne komisije na licu mesta uniči. To velja tudi za vse orožje, ki je bilo doslej vtihotapljeno na Madžarsko. Če avstrijska vlada te zahteve ne bi izpolnila, bodo Francija, Anglija in države Male antante predložile vso zadevo Društvu narodov.

Pariz, 7. februarja. AA. Odkritja avstrijskih socialističnih prvkov Bauerja in Deutscha so zbudila živahne komentarje v vseh francoskih listih. Pariško časopisje naglašja, da so avstrijske zvezne kancelarja govorniki na javni seji parlamenta osumili, da je dal tujim zastopnikom nečestna poročila o tej aferi. »Journal des Debats« najodločneje zahteva, naj se v interesu miru stvar podrobno prouči in dožene, kdo je kriv. V glavnem socialističnem glasilu »Populaire« obsodja socialistični poslanec Rosenfeld stališče avstrijske vla-

de in ironizira italijansko trditve, da je Hirtnerberška afera »samo jugoslovanska provokacija«.

Rosenfeld posebno poudarja, da je sedaj po diktiranih Bauerja in Deutscha o Hirtnerberški aferi popolnoma jasen Gömböšev in Mussolinijev načrt, po katerem naj bi se to orožje spravilo v Jugoslavijo za povzročanje neredov.

Rosenberg pravi nadalje, da se je madžarskemu poslaniku Kanyju v Berlinu, ki velja za kandidata za madžarskega zunanjega ministra, posrečilo ustanoviti posebno organizacijo jugoslovanskih emigrantov, ki so pristali na to, da bodo navadni agentje italijansko-madžarske politike. Rosenberg zahteva strogo preiskavo, ki naj tudi to stvar popolnoma razčisti.

Kanya imenovan za zunanjega ministra

Budimpešta, 7. februarja. AA. Korburo poroča: Včeraj je bil objavljen ukaz o imenovanju Kolomana Kanye, organizatorja tihotapstva orožja, za madžarskega zunanjega ministra.

„Zaščita nemškega naroda“

Nova zasilna uredba pod tem zvenečim imenom štiti v resnici samo hitlerjevce, ki so uvedli pravo strahovladu z ognjem in mečem

Berlin, 7. februarja. Danes je izšla naredba o »zaščiti nemškega naroda«, ki jo je Hindenburg že včeraj podpisal. Naredba omejuje pravico zborovanja in svobodo tiska. Oblasti bodo v bodoče zabranile politične sestanke in zborovanja ali pa jih bodo razpustile. Prav tako imajo pravico zabraniti liste za dobo štirih tednov do šest mesecev. Razlogi za prepoved listov so izdaja vojaških tajnosti, pozivanje k državljanjski neposlušnosti, k nasilju proti oblastem, proglas splošne stavke ali stavke v podjetjih, ki so življenjske važnosti ter razširjanje lažnih vesti, ki ogrožajo interese države. Ta zasilna uredba pa ni zadovoljila vseh narodno socialističnih elementov. Vodja napadalnih oddelkov na Westfalskem, Stefani, je zahteval, naj se izda zakon o zaščiti nemškega naroda, v katerem naj se določi smrtna kazen za izdajstvo, izgon vseh tujcev, ki so sovražno razpoloženi nasproti Nemčiji, in stalna prepoved vseh listov, ki škodujejo nemškemu interesu.

Vodstvo centra ima imelo sredi novopovno sejo, na kateri so se posvetovali o bodočem zadržanju stranke v politični borbi. Prelat Kaas je izjavil: »Odkar je Hitler prevzel oblast, ni mogoče več vedeti, kdo prav za prav vlada. Vlada ima v svoji politiki dve plati. Pogajanja s Hitlerjem se niso zaključila s sporazumom. Volilna borba se mora v vsakem primeru izvesti tako, da kasneje sodelovanje ne bo izključeno.«

Berlin, 7. febr. 8. V pretekli noči je prišlo znova do hudih spopadov med komunisti in narodnimi socialisti. Ubilih je bilo pet ljudi, nad 10 pa hudo ranjenih. V predmestju Berlina, Fridenau, je okrog polnoči skupina narodnih socialistov vdrla v lokal, v katerem so se zbirali komunisti, ter je prisilila vse prisotne, da so se jim vda. Narodni socialisti so izvršili preiskavo in razbili vso opremo v lokal. Ko je hotel lastnica lokal zbežati, so jo ustrelili.

Berlin, 7. februarja. Danes je izšla naredba o »zaščiti nemškega naroda«, ki jo je Hindenburg že včeraj podpisal. Naredba omejuje pravico zborovanja in svobodo tiska. Oblasti bodo v bodoče zabranile politične sestanke in zborovanja ali pa jih bodo razpustile. Prav tako imajo pravico zabraniti liste za dobo štirih tednov do šest mesecev.

Za povratek Hohenzollernceev

Berlin, 7. februarja. Naslednik Hugenberga v predsedstvu nemško-nacionalne stranke v Wintersfeld je izjavil sredi novinarjem, da bo nemška nacionalna stranka storila vse, da se Hohenzollernci čimprej vrnejo v Nemčijo in da se čimprej zopet obnovi monarhija. Tozadevno se že vrše razgovori med Berlinom in Doornom.

Požar na francoskem parniku „Atlantique“ je bil namenoma podtaknjen

Ugotovitve preiskovalne komisije potrjujejo domnevo, da gre za zločinski atentat

Pariz, 7. februarja. AA. »Današnji »Matin« prinaša vest, da je preiskovalni odbor, ki je imel nalogo ugotoviti vzroke katastrofe francoskega veleparnika »Atlantique«, dognal, da je bil ogenj, ki je parnik uničil, zločinski podtaknjen in da se zato mora nadaljnja preiskava v tej stvari izročiti v roke državnega tožilca v Bordeauxu. »Matin« pravi, da so indicije, ki jih je preiskovalni odbor dognal v prilog svoje trditve, mnogoštevilne in nesporno ugotovljene. Dalje pravi list, da člani posadke zgorelega parnika, od katerih jih je 19 našlo strašno smrt v ognju, ne bodo dovolili, da bi ta strašni zločin ostal nekažnovan. Podobno mnenje o namernem zanetenju požara je izrazil tudi kapitan »Atlantique« Schoofs, ki zlasti opozarja na to, da je nastal ogenj hkrati v dveh sosednjih

kabinah, ne da bi bila vmesna stena količnik poškodovana.

Pariz, 7. februarja. AA. V zvezi s sklepom odbora, ki je preiskal vzroke katastrofe na francoskem veleparniku »Atlantique« in ki je ugotovil, da gre pri tej požarni katastrofi za zločino zanetenje ognja, poroča »Matin«, da je bil odbor obveščen o tem, da so se nekateri natakariji v trenutku, ko je izbruhnil požar, nahajali v bližini kabine, v kateri je najprej nastal ogenj. Zato je odbor zaslišal te natakarije. Med zasliševanjem pa so se nekateri zapletli v razna protislovja in so njihovi odgovori zelo nejasni. Na kraju vprašuje list: Čigavi interesi so mogli zahtevati, da naj francoska zastava, ki si je bila na potniški zvezi v Južno Ameriko priborila tako odlično mesto, izgubi na tem pomorskem področju svojo dosednjo veljavo?

Novi člani banovinskega sveta

Ljubljana, 7. februarja. AA. Banska uprava objavlja: Z odlokom notranjega ministrstva III št. 4663 z dne 5. februarja 1933 so postavljeni za člani banovinskega sveta dravske banovine:

Za mesto Ljubljana: g. Stane Vidmar, industrijec v Ljubljani;

za mesto Trzin: g. Hinko Snoj, poslovlja v predilnici in podžupan v Trzinu;

za mesto Radeče: g. Josip Ravnikar, posestnik, žagar in lastnik električne centrale v Radečah;

za srez Dol. Lendava: g. Miha Erjavc, posestnik in župan v Bratovcih;

za srez Kočevje: g. Ivan Arkoml, trgovec v Ribnici.

Z istim odlokom so bili na lastno prošnjo razrešeni člani banovinskega sveta g. Fran Bonac, industrijec v Ljubljani, Ivan Rus, industrijec v Loškem Potoku za srez Kočevje, Stefan Litrop, obrtnik v Turinšču za srez Dol. Lendava in Ivan Lončar, hotelir in narodni poslanec v Trzinu.

Poostreno obsedno stanje v Rumuniji

Bukarešta, 7. febr. Ministrski svet je sinoči proglasil na podlagi pooblaščenega novega zakona obsedno stanje tudi v Galacu, Prahovu, Černovicah in Temešvaru. Poleg običajnih ukrepov, ki so v zvezi s proglasitvijo obsednega stanja, je vlada izdala tudi odlok, po katerem morajo vse osebe, ki nimajo orožnega lista, v roku 24 ur izročiti vse orožje in municijo najbližji vojaški oblasti. Nadalje je prepovedala nošnjo uniform razen vojaških in za državne uradnike predpisanih, prav tako pa tudi nošnjo vseh znakov, društvenih in drugih. Vse brošure, knjige itd. se morajo predložiti v cenzuro pristojnemu poveljniku armadnega zbora.

Eksplodizija v franoski tvornici

Pariz, 7. februarja. g. V tovarni avtomobilov je prišlo včeraj popoldne do katastrofalne eksplozije. Nesreča se je dogodila tik pred 12. uro popoldne. Iz neznanega vzroka je eksplodiral veliki kotel v elektrarni tvornice. Eksplozija je povzročila veliko škodo tudi v dveh sosednjih poslopih. Streha in zidovje tvornice se je zrušilo ter pokopalo pod seboj 250 delavcev. Po uradni objavi je 8 oseb ubitih, nad 100 pa ranjenih, med njimi mnogo hudo. Točno število žrtev katastrofe se še ni moglo ugotoviti, ker mnogo delavcev popoldne ni prišlo na delo in še niso mogli sestaviti natančnega seznama oseb, ki jih pogrešajo. Policija je uvedla strogo preiskavo, da se dožene vzrok eksplozije.

Dve tragediji in napad ljubosumneža

V kavarni »Emona« se je ustrelil podnarednik Jovič — Mesarski vajenec Janez Ahlin se je obesil

Ljubljana, 7. februarja

Zadnji dnevi so v Ljubljani v znamenju nesreč in tragedij. Včeraj smo poročali o tragični smrti uglednega viškega posestnika in o tragediji mlade trgovčeve žene, sredi si je pa končal življenje mlad mesarski vajenec, en samomorilni kandidat se pa bori s smrtjo. V bolnico so prepeljali poleg tega tudi nekega delavca, ki ga je iz ljubosumnosti z nožem zabodel pod srce neki Bosanec.

V kavarni se je ustrelil

Kavarna »Emona« je bila sinoči pozorišče nenavadnega dogodka, ki je razburil vse goste. Kmalu po polnoči se je namreč sredi kavarne ustrelil podnarednik bolničarske čete.

Okrog pol 11. je prišel v kavarno mlad vojak, podnarednik-bolničar. Sedel je k predzadnjemu oknu ob Tyrševi cesti, si naročil čašico ruma in se zamišljeno oziral po gostih. Po vrsti je naročil pet čašic ruma. Njegovo vedenje je bilo sicer nekam čudno, vendar pa ni nihče šutil, kaj namerava. Bil je okrog 12.30, ko je godba baš igrala zadnji komad. Tedaj je mladi podnarednik nenadoma segel v žep, potegnil iz njega vojaško samokres, si ga nastavil na prsa in sprožil. Nenaden pok je hipoma spravil s stolov kavarniške goste, ki so planili proti oknu, kjer se je bil vojak že sesedel.

Priskočili so mu na pomoč, ga pobrali in takoj obvestili telefonično reševalno postajo. Kmalu je reševalni avto nezvestnega podnarednika prepeljal v garnizijsko bolnico. Ugotovili so, da gre za 22 letnega Vladimirja Joviča, podnarednika bolničarske čete v Ljubljani. Kakor nam poročajo iz garnizijske bolnice, se je Jovič ustrelil tik pod srce; bil je vso noč nezvesten in tudi davi se še ni zavedel. Popoldne so ga operirali, vendar je malo upanja, da bi okrevaj. Jovič je doma iz Grdelice, srez voznikar.

Samomor mesarskega vajenca

Pri mesarskem mojstru Podboršku v Linhartovi ulici 4, se je že dve leti učil 18. letni Janez Ahlin, doma iz Velike Stare vasi in pristojen na Grouplje. Fant je bil zelo priden in mojster ga je imel rad. Toda zašel je na stran pota. Podboršek je

namreč opazal, da mu izginja meso in zve, del je, da ga nosi Ahlin neki stranki.

Snoči je Podboršek poklical Janeza k sebi in ga precej trdo prijel. Rekel mu je, da ne sme več tako delati, če se bo po boljše, lahko kljub temu ostane pri njem. Fant je zardel, rekel pa ni nič in je naglo odšel. Mojstru se je to čudno zdelo in že snoči se je bal, da bi si fant kaj ne storil. Ker ga ni bilo k večerji, so ga iskali v njegovi sobi in tudi na dvorišču ter po hiši, pa ga niso našli.

Ahlin vso noč ni bilo domov in mojster je bil v velikih skrbeh. Davi na vse zgodaj je Podboršek pogledal v njegovo sobo, pa ga ni bilo v njej. Ko je pa stopil na dvorišče, je na vratih dvoranice z grozo opazil, da se je vajenec obesil. Naglo je prerezal vrv, videl je pa takoj, da je vsa, ka pomoč zaman. O žalostnem dogodku je obvestil policijsko upravo, nakar sta odšla v Linhartovo ulico policijski zdravnik dr. Avramovič in dežurni uradnik g. Tomić. Zdravnik je odredil prevoz trupla v mrtvašnico.

Z nožem pod srce

Na Kodeljevem je sinoči vasoval pri svojem dekletu 28letni delavec Valentin Zagar. Ko se je vračal od dekleta, ga je napadel brezposelni Bosanec Hasan Puškar, ki je bil namir ljubosumen. Nastal je kratek prepir, nenadoma je pa Hasan potegnil nož in sunil Zagarja tik pod srce. Ta se je za hip opotekel, imel je pa še toliko moči, da je sam odšel na bližnjo stražnico, kjer je zažele tožiti o notranjih bolečinah. S stražnice so pozvali na pomoč reševalno postajo, nakar je bil Zagar prepeljan v bolnico. Tam so ugotovili, da je njegova poškodba zelo resna. Hasana je policija aretirala.

V železniškari Nabavljalni zadrugi so prišli te dni na sled nenavadnim slučajem, ki jih je izvrševali bivši železniški uslužbenec, 28letni Alojzij C. Ta je namreč svoječasno izmaknil blok dobavnic, jih sam izpolnjeval in prihajal po blago. V Zadrugi so mu večkrat nasadili. Včeraj je prišel zopet z dobavnic, na kateri je bile naročilo za 600 kg koruze. Blago so mu izročili, pazili so pa, kam ga pelje in obvestili policijo, ki ga je aretirala. C. je priznal vse nepoštenne manipulacije. Izročili so ga sodišču.

Staršinstvo SKJ pri predsedniku vlade

Beograd, 7. februarja. v. Staršinstvo Sokola kraljevine Jugoslavije s podstarešinami E. Ganglom, Paunkovićem in dr. Križem na čelu je včeraj sprejel ministrski predsednik dr. Milan Stakić.

Gradnja grigantske električne centrale v Ameriki

London, 7. februarja. AA. »Observer« poročevalec v Newyorku javlja, da je novizvoljeni predsednik Zedinjenih držav Roosevelt izjavil, da bo podprl načrt o izgradnji gigantne električne centrale ob Muleschoalsu v državi Alabami. Od te centrale bo imelo koristi nad milijon ljudi. Ogromne neobdelane zemlje bo mogoče z eno energijo te centrale pretvoriti v kulturno zemljo. Razen tega bo centrala dobavljala trem južnim državam električni tok po sila nizki ceni.

Politični shodi na Madžarskem prepovedani

Budimpešta, 7. februarja. AA. Korburo poroča: Vlada je izdala naredbo, ki vnovič prepoveduje vse politične shode in manifestacije. Ta naredba je v zvezi z nedavno vladno uredbo o strogem pobiranju davkov. Madžarska vlada hoče s tem omogočiti proračunsko ravnanje in izpolniti svoje obveznosti napram inozemstvu. To pa so neki ekstremni elementi v raznih krajih izkoristili v agitacijske namene.

VREMENSKO POROČILO SPD.

Krvave, 5. februarja: Temperatura 2°, veter severozapadni, po robovih sneg spihan, srenj, Smuka manj ugodna.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize. Amsterdam 2308.74 — 2320.10, Berlin 1362.91 — 1373.71, Bruselj 799.96 do 803.90, Curih 1108.85 — 1113.85, London 197.06 — 198.38, New York ček 5720.76 do 5749.01, Pariz 224.38 — 226.50, Praga 169.90 do 170.76, Trest 293.35 — 295.75.
INOZEMSKA BORZA
Curih: Pariz 20.2450, London 17.81, Newyork 518.12, Bruselj 72.1750, Milan 28.51, Madrid 42.5250, Amsterdam 208.30, Berlin 123.1250, Dunaj 78.14—50.50, Sofija 8.76, Praga 15.33, Varšava 58, Bukarešta 3.08.

Kaj bo z drogerijami?

Slovenski drogistji so odločno nastopili v zaščito svojih pravic

Ljubljana, 7. februarja. V skupščinskem odboru se vrši razprava o reviziji zakona o lekarnah, pri kateri pa so, kakor je posneti iz raznih poročil, močno ogroženi tudi interesi drogistov. Obstojta ba je namera, da se drogerije ukinejo odnosedno, da se jim odvzame širok del njihovega sedanega delokroga, ki so ga imeli po dosedanjih in prejšnjih predpisih. Taka ukinitve pravic drogistov pa bi bila z ozirom na stanje, ki so ga prinesle dogostitve določbe novega zakona o obrtnih poslovanjih neupravičena in naravnost protizakonita.

Po § 32. zakona o lekarnah morejo lastniki drogerij obratovati po prejšnjih predpisih in se posluževati vseh pravic po prejšnjih predpisih tri leta po uveljavljenju zakona o lekarnah, to je do meseca aprila t. l. S tem pa seveda nikakor ne rešeno, da se s potekom tega roka ukine drogerije, kar se kaže na pritisk od raznih strani namerava izvesti ob reviziji zakona o lekarnah.

S tem bi bila prizadejana drogeristom velika krivica. Iz besedila § 32. zakona o lekarnah sledi, da veljajo prejšnji predpisi za obratovanje drogerij tri leta po uveljavljenju zakona o lekarnah. Logična po medicini tega pa je vsakakor, da se po preteku tega roka nanovo urede pravice in delokrog drogeristov. Zato je tudi podana

zakonska osnova v § 66. zakona o obrtni, ki določa, da mora minister za trgovino in industrijo v sporazumu z ministrom za socialno politiko in narodno zdravje izdati uredbu o uravnavanju dela v trgovini s strupci, zdravili itd.

Ukinitve drogerij je nadalje nemogoča tudi iz razloga, ker je obrat drogerije zapovedan v § 60., točka 6. zakona o obrtni, glasom katerega je za trgovanje z zdravili, zdravilnimi specialitetami, tvarinami in preparati za zdravila, drogami in strupci, kolikor to ni izključna pravica lekarn, potrebno posebno obrtno dovoljenje, ki ga naši drogistji imajo. Nemogoče je torej, da bi zakon o lekarnah ovrgel po starih predpisih in § 60., točka 6. zakona o obrtni pridobljene pravice. Ta namera, ki torej ni v skladu niti z določbo § 32. zakona o lekarnah, niti z določbami § 66 in 60 t. 6. zakona o obrtni, je izjavila med našimi drogistji upravičeno razburjenje. V svojih predstavah, ki jih je sekcija drogistov ponovno predložila na merodajna mesta, so slovenski drogistji izrazili oster protest proti vsaki nameri protizakonite okrnitve njih delokroga in obratovanja in odločno zahtevali, da se obenem z revizijo zakona o lekarnah uredi delokrog drogerij, ki imajo svoje pravice zajamčene v § 60. točka 6. zakona o obrtni, z uredbo v smislu § 66. zakona o obrtni.

boj dva trda Gorenjca izpod Triglava, zlasti ker sta govorila v prav dobrem bohinskem narečju. Stari Podbošnik je bil pravi fant od fane, ki je imel sebi enakovredno partnerico sestro Vido Paternostovo, ki se je imenovala postavila v vlogi Mice, brhkega gorenjskega dekleta. Svojo vlogo, ki je bila razmeroma težka, zlasti, ker je bilo treba kreirati pristno gorenjsko dekle, je sestra Vida podala nad vse častno. Občinstvo zato ni štedilo s priznanjem, ter sta bila sestra Vida in br. Dacar živahno pozdravljena pri odprtem odru, ko sta zaplesala na kmečki valček, čisto po gorenjsko. Ostale manjše vloge pastir br. Tešarja, Ljubica sestre Gasperlinove, Peter br. Puha, Minka, sestre Hermanove ter fotograf br. Čuhe so bile dobro naštudirane ter so pokazale, da se da tudi z manjšimi vlogami doseči lep uspeh.

Scenarija, dekoracije, razsvetljave je bila v najlepšem redu, med odmorji, ki so bili to pot kratki, pa nas je zabavala sokolski orkester pod taktirko br. Kemca Režiserja br. Paternostu in vsem sodelujočim vse priznanje, z iskreno željo: po tej poti naprej in presenetite nas v kratkem z novo predstavo. Zdravo!

J. H.

Elitni
kino Matica

PAUL
ABRAHAMOVA
najnovejša opereta

HALO
BABY!

Prisrčen ljubavni roman dveh mladih src. Film največjih čustev, očarljivih melodij, krasnega petja in novih ognjevitih slagerjev znamenitega komponista Abrahama.

Martha Eggerth
Herman Thimig
Ernst Verebes
Jakob Tiedtke

Kot dopolnilo najnovejši Foxov zvočni tehnik in veleznami domači film »Izlet na Jesenice«

Predstave ob 4., 7.15, in 9.15 uri

Tel. 2124

Pregled motornih vozil

Ljubljana, 7. februarja. Uprava policije v Ljubljani objavlja, da se vrši po točki 4. pravilnika ministrskega sveta z dne 26. 9. 1928, Ur. L. št. 336-100, redni letni pregled motornih vozil po to določeni komisiji v dneh 9., 10., 11. in 13. februarja 1933, vsakokrat ob 10. h. do 10. in ob 13. do 18. ure.

Pri pregledu bo izdajala komisija lastnikom motornih vozil tudi zapisnike predvidene v točki 23. člena 106. taksnega in pristojbinskega pravilnika. Šele na podlagi tega zapisnika se zamorejo dobiti »saobračajne knjižice« pri upravi policije na Bleiweisovi cesti št. 22, II. nad., soba št. 11.

K pregledu je pripeljati vsa motorna vozila, za katera se plačuje letna taksa po teži. Pregled se vrši za področje uprave policije in za področje sreskega načelstva za okolico v Ljubljani, kot prejšnja leta, v garažah Triumphant na Celovski cesti 38, in sicer po naslednjem vrstnem redu:

1. Za vsa motorna vozila iz Ljubljane: Dne 9. febr. ob pol 8. osebni avtomobili št. 1 do 140; 9. febr. ob 13.30 osebni avtomobili št. 141 do 280; 10. febr. ob pol 8. osebni avtomobili št. 281 do 420; 10. febr. ob 13.30 osebni avtomobili št. 421 do 500; 10. febr. ob 13.30 tovorni avtomobili št. 1 do 60; 11. febr. ob pol 8. tovorni avtomobili št. 61 do 200; 11. febr. ob 13.30 motorna kolesa št. 1 do 300 in za vse avtomobile (osebne in tovorne) in vsa motorna kolesa, ki so se tekom leta 1932 za stalno preselila v Ljubljano, ne glede na visokost njih evid. številke.

2. Za vsa motorna vozila iz področja sreskega načelstva v Ljubljani dne 13. febr. ob pol 8. in ob 13.30 uri.

Avtoakcije in avtofuse se bo pregledalo tudi izven navedenega vrstnega reda, ako bi sicer trpel obrat na stojšču ali na prosti, katero vzdržujejo.

Vozilo se mora pripeljati k pregledu v občinskem stanju, opremljeno z vsemi pripravi, orodjem, rezervnimi deli in sposobno za vožnjo.

Uradno se ne stehana vozila se bodo pred pregledom stehala na mitnici mestnega dohodarstvenega urada na Gospodski cesti št. 17 v navzočnosti zastopnikov finančne in policijske oblasti.

Vsak lastnik, odnosno voznik motornega vozila ima pristojni pregled:

1. spridevalo o preizkušnji voza in saobračajno knjižico, ako jo že ima;

2. obrtni list, ako izvršuje obrtno prevažanje oseb ali tovora z motornimi vozili;

3. takso za komisijski pregled v znesku 60 Din za vsak avtomobil in avtofuse, odnosno 30 Din za vsako motorno kolo.

Vozovi se postavijo po vrsti, kot privozi na Zibertovi ulici z dohodom iz Medvedove ceste.

Dalje opozarja uprava policije lastnike motornih vozil na predpise točk 17-24 čl. 106. taks. in pristojbinskega pravilnika s pozivom, naj točno in brezposledno priprejo svoja motorna vozila pred komisijo, sicer jih zadene kazen po tar. post. 100 zak. o taksah, pripomba 8.c), ker brez zapisnika ne morejo dobiti prometne (saobračajne) knjižice, ki je osnova vožnje za odmero letne takse.

Oni lastniki pa, ki bi even. prosili za

naknadni pregled svojih motor. vozil, bodo morali plačati v smislu obstoječih predpisov dvojno takso za pregled (t. j. dvakrat 60 Din za vsak avtomobil, oziroma po dvakrat 30 Din za vsako motorno kolo) in kriti tudi even. stroške komisije, ki bi se na prošnjo stranke morala naknadno sestati.

Lastniki, ki so pravočasno vložili prošnjo, naj se motorno vozilo stavi pod plombo, so dolžni pripeljati svoja vozila pred komisijo, da se jim izstavi zapisnik in izda saobračajna knjižica, v katero se vpiše, da je in kdaj je vozilo stavljeno pod plombo. Ako pa je bilo vozilo po komisiji v to svrhu še pregledano, je predložiti komisiji samo še spridevalo o preizkušnji motornega vozila, da ga komisija preveri in vidira.

Lastniki, ki svojega motornega vozila iz utemeljenih razlogov ne bi mogli nikakor ob navedenem času pripeljati k pregledu, naj se pravočasno opravičijo pri upravi policije.

To opravičilo pa nima nobene veljavnosti glede event. zamude plačanja takse na motorna vozila v smislu tar. post. 100 zak. o taksah, ker je po eit. postavki določeno, da se mora najdalje do konca februarja vsakega koledarskega leta ta taksa plačati pri davčnem uradu na osnovi saobračajne knjižice neglede na to, ali se motorno vozilo rabi, ali je sploh uporabno. Vozilo je davka prosto le, ako je opremljeno s saobračajno knjižico, v kateri je potrjeno, da je stavljeno vozilo pod uradno plombo.

V navedenih dneh bo komisija tudi ugotavljala neuporabnost motornih vozil v smislu tar. post. 100, pripomba 5. zakona o taksah.

Izjava

Podpisane organizacije najodločnejše protestirajo ter obsojamo nastop predsedstva Akademskoga športnega kluba »Primorje« v Ljubljani proti jugoslovenskim primorskim akademikom, ker jih je zaradi njihovega zadnjega letaka po informacijah dnevnega časopisa oviadilo sodišču.

Na tem mestu podpisane organizacije javno protestirajo proti temu, da je ASK Primorje odigralo prijateljsko tekmo z italijani v Trstu v času najbessnejši fašističnih izbruhov proti Jugoslaviji.

Z ozirom na to, ker je Akademski športni klub »Primorje« z odigranjem tekme s fašisti onečastil ime nesrečnega Primorja, ga pozivamo, da spremeni svoje ime!

Primorske organizacije se posebej podpiramo, da ASK Primorje ni nikakoli emigrantska organizacija.

Vse športne klube v Jugoslaviji pa prosimo, da ne gredo na prijateljske tekme v Italijo, ker bi imelo njihovo odigranje prevelike posledice, predvsem pa tako gonjo s strani italijanskega tiska proti naši državi, kot ob priliki »prijateljskega« gostovanja ASK Primorja.

Klub jugoslovenskih primorskih akademikov, Ljubljana: »Istrac, Zagreb: »Trst-Gorica-Reka, Skopje: »Istrac, Novi Sad: »Istarski akademski klub, Zagreb: »Soča, Dolnja Lendava: »Nanos, Maribor: »Sportni klub »Istrac, Novi Sad: »Omladinska sekcija »Istrac, Zagreb: S. J. S. U., župa za dravsko banovino, Ljubljana: »Orleme, Kočevje: »Orleme, Trbovlje: »Oblastni odbor Narodne Odrbane, Ljubljana: »Orežine, Laško: »Narodna Odrbana, Krško: »Udruga mariborskega učiteljskega naraščaja, Maribor: »Starešinska organizacija »Preporodac, Ljubljana: S. J. S. U., »Napredok, Maribor: »Prosvetno društvo »Tabore, Kamnik: »Istra-Trst-Gorica, Beograd: Klub koroških Slovencev, Ljubljana: J. N. A. D. »Jadranc, Ljubljana: »Istrac, Brod na Savi: »Južnoslovenska Iskrac, Ljubljana.

Velik požar na Storžiču

Kranj, 6. februarja. Takoj ko se je zmrzilo, se je po vsem mestu razširila vest, da je Storžič ves v ognju. Res se je vila od vznjože pa do vrha široka ognjena proga. Od vseh strani so se zbirali meščani v predmestju in gledali požar. Spodaj gori najbrže gozd, v zgornjem delu pa grmovje in suha trava. V zadnjih skoro pomladanskih toplih dneh je sneg močno skopnel in se je požar razširil skoro čisto do vrha. Že popoldne je bilo mogoče opaziti, da je bil Storžič kljub jasnemu vremenu ves v megli, ki pa ni bila nič drugega, nego dim. Požar je bilo mogoče opazovati vso nočjo noč.

S sekiro se jih je ubranil

Kranj, 6. februarja. Koliko preprirov in pretepih je že povzročilo sovraštvo, v katerem živijo tanjše posameznih vasi. Tako se že od nekdaj fantje z Visokega in Luž ne morejo videti. Zlasti nekateri Lužani so znani kot pretepi, ki morajo radi svoje vroče krvi čisto v Kranj v zapor.

Včeraj proti desetim zvečer so se odpravili Sitar Franc iz Srednje vasi, Brolih Josip in Grošelj Franc iz Hotenaz ter Šter Alojzij z Visokega z vozom iz vasi Luže proti Visokemu. Na koncu vasi pa jih je pričakovala gruča Lužanov, med njimi Janez Štirn, Franc Sajovic, Janez Fende in Janez Selan. Ustavili so voz, izrgali vozniku iz rok bič in jih niso pustili iz Luž naprej. Janez Štirn je rekel, da jih morajo pustiti na voz, da se bodo skupaj peljali. Vsi so se spravili na voz, kjer je nastala velika zmeda. V gneči pa je padel Štirn z voza in potegnil s seboj Štera z Visokega. Seveda je bilo vse to že preje dogovorjeno in pripravljen. Lužani so hoteli na vsak način obračunati s Šterom in so vsi takoj za Štirnom poskakali z voza ter se lotili Štera, ki so ga pošteno pretepli in osuvali s palicami in pestmi.

Prav ta čas pa je prišel mimo Jožef Sitar z Visokega. Ko je opazil pretep, je pristopil, jih skušal pomiriti ter jih je malo razgal. To priklilo je uporabil Šter, da je pobegnil proti Visokemu domov. Lužani pa so mu sledili prav do domače hiše in so si ga hoteli še enkrat privoščiti. Šter pa je skočil v drvarnico, pograbil sekiro in se jim je postavil v bran. Zaklical jim je, da so ga že dosti pretepli in naj se mu nihče ne približa. Selan pa se ni zmedel za svarilo, pilanil je na Štera, ki pa ga je udaril po glavi ter ga zadel na desno stran čela. Pri tem pa mu je sekiro omahnila in ga je s ploskvijo sekiro udaril še po prsih. Ranjenega Selana so odpeljali najprej v Kranj, odtod pa v ljubljansko bolnico. Alojzija Štera, ki je sim visokega posestnika in župana, pa so pričeli orožniki, ki jim je dejanje priznal. Baže stanje ranjenega Selana ni smrtno nevarno. Po Kranju so govorili danes na sejnu, da je že umrl.

Znanci pa, ki so bili pri njem v bolnici in so z njim govorili, so pripovedovali, da ni tako hudo.

Beležnica

Koledar.

Danes: Torek, 7. februarja katoličani: Romuald, Matina, pravoslavni 25. anuarja.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Halo Baby!

Kino Ideal: Kralj smeha.

Kino Dvor: Divje orhideje.

Kino Šiška: »Za dolžino nosa« ob 20.

TK Škola: Skioptično predavanje »O afriškem visokem Atlasu« dr. Oskar Reya ob 20. v dvorani Delavske zbornice.

Dan lepe knjige: slavnostna akademija ob 20. v Unionu.

Dežurne lekarne.

Danes: Bohinec, Rimska cesta 24. Dr. Kmet, Tyrševa cesta 41. Leustek, Reševa cesta 1.

Izpod sita

in rešeta

Palač bomo imeli hvala bogu kmalu na pretek. Če se ozreš dobi z grajskega stolpa na našo belo Ljubljano, ti kar srce zaigra pri misli, kako imenitno so spravljene ljubljanske strehe. Eni prebivajo v vrtah in imajo lepe vrtnice, vse samo za svojo rabo, drugi so pa deležni v palačah še v obilnejši meri solnce in svežega zraka. In še vedno gradimo palače, vedno več je krasnih, solčnih, zračnih, zdravih stanovanj. Kaj hočete še več?

Tisti, ki lahko plačajo 1500—2000 Din mesečno samo za stanovanje, seveda nič, pač bi pa radi še mnogo več, oni, ki morajo živeti s tolikim denarjem od božica do velike noči ali celo do blonosti. Ti bi radi manj palač in več cenenih, tiptiziranih stanovanj, da bi ne bili pri vseh teh naših slajhah palačah s svojimi otročiji, kakor sin božji, ki ni imel kam položiti glave.

Da, da, čim več bo palač, tem več bo takih glav.

Iz škofje Loke

— Storžič v ognju. Naši ljudje so včeraj popoldne z največjo pozornostjo motrili dim, ki se je dvigal iznad Storžiča. Zvečer se je obzore razčistilo in se je dobro videlo, da je zajel dešno strao Storžiča hud ogenj, ki je segal menda prav do vrha gore.

— Sramotno divljanje pijanih fantov. V nedeljo zvečer so imeli na Trati pri Antonu Hafnerju domsko zabavo, ki pa je končala nad vse žalostno. Fantje se že na večer niso kaj prida razumeli, naravnost strasen pretep pa je nastal okoli 22. ure, ko so se sporekli s petorico vojakov. Divjanje je bilo grozno. Gostilničarji so razbili vse steklenice, kozarce, litre, okenske šipe, stole in mize, tako, da sega škoda v stotine dinarjev. Takega pretepa pri nas že precej let ni bilo. Kri je kar curkoma tekla in je ranjenecv vseh vrst — nič koliko, saj se je udeležilo bitke skoro 50 ljudi. Obdelovali so se z vsem, kar jim je prišlo pod roke. Uvedena je stroga preiskava in so bile izvršene danes prve aretacije. Pretepati so se kmečki fantje in delavci iz okoliških vasi, izvešne sami rogovčleži.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Torek, 7. februarja: Zaprtlo.

Sreda, 8. februarja: Zadoščenje, Gospa Cathleena, Red C.

Četrtek, 9. februarja: Slava in njeni mešetarji. Premijera. Izven.

Petek, 10. februarja: ob 15. uri Carjevič Aleksej, Dijaška predstava. Globoko znizane cene.

Slava in njeni mešetarji. Premijera tega svojevrstnega dela, ki sta ga napisala francoska dramatika Marcel Pagnol in Paul Nivoux, bo v četrtek 9. t. m. Režijo ima g. Milan Skrbnjšek. Delo ima prolog in štiri dejanja. Prolog se vrši leta 1915, prva tri dejanja leta 1924. v malem provincialnem mestu v Franciji, četrto dejanje pa v Parizu. Premijera je izven abonmaja.

V sredo 8. t. m. ponovi ljubljanska drama v režiji g. Debeveca Maeterlinckovo »Zadoščenje« in Jeatsovo »Gospo Gathleeno«. Predstava se vrši za red C.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Torek, 7. februarja: Nijava, Red B.

Sreda, 8. februarja: Pri belim konjicah, Red Sreda.

Četrtek, 9. februarja: Morana, Red D.

Petek, 10. februarja: Zaprtlo.

Sobota, 11. februarja: Baletni večer. Premijera. Izven.

Sokol

— II. smešarska tekma SKJ. V dneh 17. in 19. t. m. bo v Bohinju II. smešarska tekma Saveza SKJ in hkrati III. smešarska tekma za prvenstvo Zveze slovenskega sokolstva. Spored tekmovalja je tale: V petek, dne 17. t. m. ob 9. uri — tekma članov na daljavo 18 km (kakor samostojna tekma in kakor I. del sestavljene tekme); ob 10. uri — tekma članice na daljavo 8 km. V soboto, dne 18. t. m. ob 13.30 — tekma članice v smuku na 2 km; ob 14.30 — tekma članov v smuku na 4 km. V nedeljo, dne 19. t. m. ob 10. uri — tekma članov v skokih (kakor samostojna tekma in kakor II. del sestavljene tekme). Nastopno mesto in cilj za tekme na daljavo sta v Boh. Bistrici v bližini Sokolskega doma. Cilj tekme v smuku je na širokih Lazih nad Boh. Bistrico. Tekma v skokih bo na Hanečnovi skalalnici na Polju. Vstopnina k tekmi v skokih bo na tribuni po Din 15, stojšče v zgornji polovici skalalnici po Din 10, spodaj pa po Din 5. V soboto, dne 18. t. m., ob 20.30 bo pri sv. Janezu pozdravni večer na čast gostom in tekmovalcem. Razglasitev uspehov pri tekmah bo v bo v nedeljo, dne 19. t. m., ob 17. uri v Sokolskem domu v Boh. Bistrici.

OUZD v januarju

Ljubljana, 7. februarja.

OUZD v Ljubljani objavlja podatke o stanju zavarovanja v januarju. Članov je bilo 42.355 (v primeri z januarjem lanskega leta 4871 manj), članic 27.505 (—1363) skupaj 69.860 (—6234). Bolnikov je bilo 1623 (—326). Odstotek bolnikov je znašal 2,32. Povprečna dnevna zavarovana medza je znašala skupaj 23.15 (—1,72), celokupna dnevna zavarovana medza pa 1.617.141 Din 60 p. (—275.412,40 Din). Mraz je v zadnji polovici januarja potisnil članstvo OUZD precej navzdol. Povprečnina v decembru je znašala 74.215, v januarju pa samo 69.860 zavarovanih delavcev. Razen leta 1923, ko se je zavarovanje po zakonu z dne 14. maja 1922 šele uveljavilo, OUZD še nikdar ni imel tako nizkega staveža zavarovancev. Nazadovanje zaposlenosti med gospodarsko krizo je razvidno iz dejstva, da je imel OUZD 8. junija 1930, torej tik predno se je začela kriza, 103.750 zavarovancev.

Kljub nepovolnim vremenskim prilikam pa letni padec članstva in zavarovalnih medz ni narastel, temveč se je precej zmanjšal. Zanimivo je, da se kljub precejšnemu mrazu zdravstveno stanje delavstva ni poslabšalo, temveč celo nekoliko zboljšalo. Odstotek bolnikov je padel v polonem za 0,24.

Koncert Karla Rupla

Ljubljana, 7. januarja.

Včeraj zvečer, 6. t. m. je v Filharmoniji priredil violinski koncert naš virtuozi g. Karlo Rupel. Prav za prav ni bil to samo njegov koncert. Prav v enako visoki meri in z isto umetniško dovršenostjo je bil pri koncertu udeležen njegov klavirski spremljevalec g. prof. Janko Ravnik. Navada je zlasti v tem slučaju popolnoma neupravičena, da se smatra vloga spremljevalca kot podrejena, celo manj vredna. G. Janko Ravnik je to nesmiselno trditve ovrgel že nešteto krat in opetovano včeraj. Nič manj tako spremljevanje, ali bolje, taka soigra ne zahteva znanja, temeljitega, skrbnega in umetniško poglobljenega študija, predvsem pa do skrajnosti točnega skupnega dela do končne brezhibne reprodukcije podanih skladb. Umetniški par Rupel-Ravnik smo včeraj čutili kot zlit enot, za kakršno naletimo le redkokrat. Njun uspeh je bil skupen, priznanje, veliko in nedeljno, je šlo obojema in v enako velikem obsegu. Občinstvo, med katerim je bilo zlasti mnogo glasbenega naraščaja, je oboj izjavljalo po vsaki koncertni točki nagajalo z iskrenim ploskanjem. Umetnika pa sta bila deležna tudi priznanja v obliki mnogih cvetličnih darov.

Sporod, ki sta ga izvajala gg. Rupel-Ravnik je obsegal v pretežni meri vzore klasične violinsko-klavirske literature. Tako smo kot prvo točko slišali Beethoveno Sonato v f-duru, op. 24, imenovano »Pomladno sonato«, najprijetnejše komorno delo Beethovena te vrste. Kompozicija sta podala interpretu skoro moderno občuteno, z izrednim naglasenjem dinamičnih posebnosti in filigranskimi izdelanimi detajli. Sonati je sledil znani in znameniti edini Mendelssohnov koncert za violino in orkester, — tu v klavirski predelavi — v e-molu, koncert, ki ga mora imeti v svojem sporedu vsak violinski virtuozi in ki spada med najboljša dela te itak redke vrste. Nekomplicirano, radostno, neproblematično, a za violinista zelo hvalježno in efektivno delo, ki ga je Rupel elegantno, v eni gladki, izklesani potezi odlično izvedel. V drugem delu koncerta sta umetnika izvajala mlajšega Stravinskiga »Preludij« in »Rondo«. Zelo efektivno zveneči kos je del komponistove muzike k baletu »Zar ptica«. Za violino in klavir ga je aranžiral komponist sam. Za Stravinskim smo dvakrat slišali — publika je zahtevala ponavljanje — pikanten jazzovski občuten »Sumare« mladofrancosca Mithauda, datje Kochanskega aranžmana de Fallo španskega plesa »Jota« in k sklepu »Introdukcijo in Rondo capriccioso«, — lahko rečemo — francoskega klasika Saint-Saensa, solidna, duhovita, hvaljezna muzika prvega reda. Seveda sta morala umetnika dodajati. Energijno dodatkov zahtevalo publiki sta zagrata po en ples Dvořaka in en kos Ravela.

Violinsko-virtuozi razvoj Karla Rupla smo zasledovali takorekoč iz njegovih sol-

skih klopi, ko je prišel iz rok svojega neprecenljivo vestnega učitelja Jana Šlajsa k velikemu pedagogu Ševčiku, od tam v Pariz in se nato vrnil k izhodišču svoje lepe, že sedaj zelo plodonosne kariere, na domači glasbeni zavod kot izvrsten, ambiciozen učitelj, ki svoj pičlo odmerjeni čas, kakor tudi g. Janko Ravnik, žrtvuje ciljem izvenšolskega umetniškega dela, ki pa ni strogo izvenšolsko, saj s svojimi umetniškimi koncerti tudi izven šole, na koncertnem odru kaže svojim učencem in vsem drugim lepo to glasbe in nje vzorno izvajanje na svojem ljubljanskem instrumentu.

—č.

— Kdor hoče zdrav in svež ostati, naj pojie en do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarec naravne »Franz Josefove grenčice«.

Slovinci v Ameriki

Nedavno smo poročali, da so v Bridgeportu, država Ohio, našli v avtomobilu ustrojelca Alojzija Hočvarja in njegovo zaročenko Lilijano Kunčevca. Policija je ugotovila, da je fant najprej ustrelil njo, nato pa izvršil samomor. Vzrok nenavadne tragedije ni znan.

V Chicagu je umrl v starosti 80 let Josip Koren, doma iz Podgorja v Istri. Živel je pri sinu, ki je pred 20 leti z ženo vred prišel v Ameriko za njim. Zapustil je ženo, 3 sinove in hčerko. — V La Sallu, država Illinois, je Antonu Ajstru umrla njegova 40 letna žena, ki je zapustila 10 otrok. — V Clevelandu je 19. januarja po enoletnem bolehanju umrl 57 letni France Smolčič. Pokojni je bil doma iz vasi Vrh, fara Trebn

ROMAN TREH SRC
SKRIVNOSTNI MRČIČ
BOLJSEVSKI VOHUN
SUŽNJA
NA VALOVH STRASTI
SERŽANT DIAVOLO
VROCA KRI
PUSTOLOVKE
PROKLETSTVO
LJUBEZNI

10

DESET KRASNH
»NARODOVH«
ROMANOV V ZADNJEH
DESETIH LETH
A NAJLEPŠI MED
NJIM
DESETI
ZACNE IZHAJATI SE
TA MESEC IN SE
BO IMENOVAL
DVE SIROTI

Dnevne vesti

— Razpisani službi banovinskih cestarjev. Baneka uprava razpisuje v območju cestnega odbora v Konjicah službeno mesto banovinskega cestarja in sicer na banovinski cesti I. reda št. 18. Stranice - Vitanje za progo od km 0.00 do 7.190, v območju soseske cestnega odbora v Celju pa mesto banovinskega cestarja in sicer na banovinski cesti I. reda št. 8. za progo od km 47.418 do 51.100. Prosilci ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let. Prošnje je treba vložiti do 28. t. m. za prvo mesto pri sreskem cestnem odboru v Konjicah za drugo pa pri sreskem cestnem odboru v Celju.

— Organizacija poštno brzojavnih uslužbencev v dravski banovini. Dravska sekcija UPU ima zdaj štiri glavna poverjenstva in sicer Maribor, Celje, Jesenje in Ljutomer. Do nedavnega sta bili glavni poverjenstvi tudi v Ljubljani in v Novem mestu, ki pa sta bili začasnoma ukinita. Na poverjenstvo Maribor odpade 154 članov. Celje 121, Jesenje 56, Ljutomer 51, Ljubljani 291, in Novo mesto 37. Skupno ima torej dravska sekcija UPU 700 članov.

— Skupščina dravske sekcije UPU. V nedeljo 19. t. m. bo v Mariboru skupščina dravske sekcije združenja poštno, in brzojavno - telefonskih uslužbencev kraljevine Jugoslavije. Med članstvom se bosta borila za zmagavo dve struji, na oni strani ona, ki stoji na stališču strokovno - stanovske politike sedanega združenja, na drugi pa opozicija, stoječa na stališču bivše uprave in nasprotujoča politiki združenja.

— Zakaj se je podražila moka. Na zborovanju spliške delavske pekarne je bilo govora o podražitvi moke in kruha in ugotovilo se je, da od podražitve nima nobene koristi kmet, da se je moka podražila neprimerno bolj, kakor žito, posebno se je pa podražila ona moka, iz katere se peče kruh, ki ga pojedajo največ siromašni sloji. Vsi govorniki so označili kot glavne krivice podražitve moke nekatere mlinske industrijske in prišli so do zaključka, da gre samo za spekulacijo.

— XV. dražba kožuhovine se vrši dne 20. t. m. v prostorih Ljubljanskega velesejma. Kupci, zlasti izmožniki se letos močno zanimajo za lisice, kune zlatice in divje zajce, povpraševanje pa je tudi po drugih vrstah krzenc. Blago naj se pošilja do 18. t. m. na naslov »Divja koža«. Ljubljana - velesejem.

— Oddaja popravil na zgradbi pekarne (instalacija peč in elektrifikacija) v Vraždinu se bo vršila potom ofertne licitacije dne 21. t. m. pri inženjerskem oddelku savske divizijske oblasti v Zagrebu. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.

— Prodaja lesa in hrastovih pragov. Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 18. tega meseca ponudbe glede prodaje hrastovih pragov in lesa; do 24. t. m. pa glede dobave lesa. Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.

— Dobave. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave 5 komadov signalnih svetilk ter glede dobave 10.276 kubičnih metrov borovega lesa. Pogoji so na vpogled pri istem oddelku. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave 220 komadov bronovih krtač za elektromotorje; do 22. t. m. pa glede dobave 60.000 kilogramov portland-cementa. — Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled. Dne 16. t. m. se bo vršila pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave mesa za čas od 1. aprila do 30. septembra 1933. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.

— Osijski kinematograf proti kajenju. Ker je notranje ministrstvo v načelu dovolilo med drugim kajenje tudi po kinematografih in je pozvalo vse kinouprave, naj se izjavijo, ali so sporazumne s to odredbo ali ne, so kinematografi v Osijsku nastopili proti dovoljenju, da bi se po kinih kadilo. Kino-dvorane niso urejene tako, da bi bila nevarnost požara izključena, če bi ljudje med predstavo kadili. Preurediti dvoran ni mogoče, ker bi zahtevalo to prevelike stroške. Enako stališče zavzema seveda tudi uprava ljubljanskih kinematografov, saj je jasno, da bi bilo nevarno, če bi morali ljudje sedeti v zakajenih kinodvoranah, da o nevarnosti požara niti ne govorimo.

— Občni zbor društva železniških vpokojencev v Ljubljani. V nedeljo je imelo društvo železniških vpokojencev v Ljubljani občni zbor in po poročilu o delovanju v preteklem letu je bila odboru soglasno izrečena razrešnica. Na željo prisotnih je ostal do sedanji odbor s predsednikom g. Salamonom. K besedi so se oglasili tudi nekateri člani, ki so govorili o bedi železniških starovpokojencev, provizionistov, miloščinarjev, železniških invalidov, vdov in sirot. Društvo no vodstvo bo tudi v bodoče zastavilo vse sile v delu za članstvo in upa, da ga bodo člani pri tem podpirali.

— Nov grob. Včeraj je umrla v Ljubljani nadučiteljica vdova in učiteljica v pokojku gospa Agneza Bregar roj. Drol. Pokojna je bila plemenita žena, priljubljena pri vseh, ki so jo poznali. Pogreb bo jutri ob 14. s Sv. Petra nasipa št. 49. Blag ji spomin, težko prizadetim svojem naše iskreno sožalje!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno in megleno. Včeraj je v Beogradu deževalo, pri nas je bilo pa idealno pomladansko vreme, da so ljudje kar odpenjali suknje, ker jim je bilo prevroče. Sploh smo imeli včeraj v naši državi izredno tople dan, ki je pač nekaj posebnega, saj smo sredi zime. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Splitu in Sarajevu 13, v Zagrebu, Beogradu in Skoplju 12, v Ljubljani 11.3, v Mariboru 9.2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764.7, temperatura je znašala 0.

— Nevarna vlomilska tolpa pod ključem. Po senzacionalnem zločinu, ki je bil storjen v nedeljo ponoči v hotelu Plitvice v Zagrebu, kjer je Rudolf Šurić ustrelil policijskega nadzornika Dragutina Vacka, je policija uvela preiskavo ter dognala, da je hiral v drvarnici svojega stanovanja 11.000 Din ter vse dragocenosti, ki so bile ukradene iz železne blaginje društva Hrvatski Radiša v Berislavičevi ulici. Našli so tudi vlomilsko orožje. Policija je kmalu aretirala Šuričevega tovariša Aleksandra Novakovića in še več drugih osumljencev. Na ta način je bila izsledena vlomilska tolpa, ki je zadnje dni izvršila več vlomov.

— Železničarska blaginjičarka izginila. Iz Siska poročajo, da je včeraj zgodaj zjutraj na zagoneten način izginila iz svojega stanovanja blaginjičarka na železniški postaji Božena Pleše, stara 18 let. Bolehala je na pljuči in se je pred kratkim vrnila iz Gorskoga Kotara, kjer je bila na oddihu.

— Samomor žena pred poroko. V nedeljo bi se bil moral poročiti v Nartu pri Bjelevaru premožen kmet Bogdan Vojitič. Vse je bilo za svatbo pripravljeno, svatje so bili že zbrani, le ženina ni bilo od nikoder. Končno so ga šli iskat in našli so v staji obešenega. Pri sebi je imel poslovilno pismo, v katerem pravi, da gre v smrt prostovoljno, vsa poročna darila zapušta nevesti, del premoženja pa bratom. Vojitič je bil že oženjen, pa se je ločil. Kaj ga je pognalo v smrt, ni znano.

— Pes ujet nevarnega razbojnika. V Vinokovih je hotel Lovro Tomašević v nedeljo zvečer oropati 82-letnega Florijana Gregorčiča, pa se mu rop ni posrečil. Starec je začel klicati na pomoč, prihiteli so redarji, vlomilec pa je pobegnil. Bil bi ušel, da ga ni ujel policijski pes.

— Zapeljivca svoje sestre ubil. V mestecu Dvoru blizu Kostanjevca je bil Simo Brača dvakrat oženjen, pa ga je gnala želja po spremembi da se je začel ozirati po hčerki svojega sosedu Mariča, 19letni Anki. Ker je bil Simo lep, postaven fant, se mu je res kmalu posrečilo preslepiti dekletu, kar je pa njenega brata tako razkačilo, da je v četrtke zvečer pograbil sekuro in zapeljivca ubil, obenem je pa pošteno pretepel tudi sestro.

— Po 18 letih zahrepenel po domovini. Iz Rusije je pisal te dni Mihajlo Tomola, doma iz vasi Maškovec. Mož prosi naše oblasti, naj mu pošljejo brezplačno vozni listek da bi se lahko vrnil domov. Ujet je bil l. 1915 in od takrat ni bilo o njem nobenega glasu. Zdj se je pa oglasil iz kubanske vojaške stanice Umenska.

— Pri ishijasu sledi na kozarec naravne »Franz Josefov« grenčice, popijte zjutraj na tešče, brez muje izdatno izboljšanje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravilni strokovnjaki pripominjajo, da učinkuje »Franz Josefov« voda sigurno in uspešno tudi pri kongestijah proti jetrom in danki ter krenih žilah, hemeroidih, oboleli prostati in mehurnem katarju. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Iz Za dan lepe knjige so izložbe vseh naših knjigarn spreminile lice. Povsod so razstavljene le slovenske knjige, ki jih imamo toliko, da bi tudi druge dali lahko nekoliko bolj polnole izložbe. Kdor dvomi še vedno v našo knjigo, se bo lahko marsičesa naučil že, če bo samo proučil knjige tako na zunaj. Obžalovati pa moramo, da ves trud iniciatorjev in organizatorjev dneva lepe knjige najbrž ne bo dosegel takšnega uspeha, kot jim ga vsi želimo. Ljudje se mnogo premalo zanimajo za lepo knjigo, da bi sploh pripisovali takšnemu dnevu poseben pomen. Mladina, ki bi tudi dandanes še najlažje gojila ljubezen do knjig ne čita več tako rada, kot je nekdanj, ker ima pač dovolj prilike, da se lahko izživlja drugače. Pa tudi odrasli so se oddaljili knjigam, ker življenje zahteva od človeka čedalje več sil in časa, da se ne utogne posvečati plemenitemu razvedrilu. Seveda je pa med nami tudi dovolj takšnih, ki imajo nedvomno dovolj časa in sredstev, da bi lahko pomnožili vrste knjigoljubov. Toda ti ljudje se zadovoljujejo z drugačno zabavo ter jim je slovetno in

knjiga sploh deveta briga. Lepo razstavljene knjige v naših knjigarnah torej ne morejo vzbuditi globljega zanimanja za knjigo. Vendar je pa važno, da s takšnimi prireditvami vzbujajo vest pri tistih, ki se še niso povsem oddaljili od knjige. Posebno potrebno pa je, da posvečajo v solah ob dnevi lepe knjige večjo pozornost naši književnosti in knjigi. Tudi bodočnost knjige je odvisna od mladine.

— Iz Tako gosto meglo smo imeli danes zopet v Ljubljani, kot v starih dobrih časih, ko je bilo Barje še bolj vlažno. Tramvaj in avtomobili so morali voziti v jutranjih urah s prižganimi lučmi, pa tudi v nekaterih lokalih so morali svetiti. Pri nas še vedno velja vremensko pravilo, da ni lepega vremena, če se zjutraj ne kadji megla. Zdj se usterjeni vsi pogoji, da se tudi pri nas razpase hripta, ki se je že začela uveljavljati tu in tam v predhodnih obdobjih, z nahodom in influenco.

— Iz »O naših največjih jamahe je naslov šestega poljudnoznanstvenega predavanja, ki ga priredi Prirodoslovna sekcija Muzejskega društva v četrtke, dne 9. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. G. predavatelj, univerzitetni docent dr. Albin Seljakar, je pač eden naših najneumornejših jamarjev, ki je s svojim tihim in resnim delom doprinesel že mnogo zanimivih znanstvenih odkritij na polju janske favne in flore. Seznanil nas pa ne bo le z našimi doletajskimi in notraskimi jamami, marveč tudi z ogromno Vjetrovico in Lipko pečino. Preko 100 krasnih diapozitivov nam bo nazorno slikalo ne le krasote naših jam, temveč tudi delo v njih. Opozorjamo na razstavljene slike v nekaterih ljubljanskih knjigarnah. Sekcija vabi na to, najširšim ljudskim krogom namenjeno predavanje na čim številnejšo udeležbo. Vstopina običajna.

— Iz Ker bo sokolekale televizije v Tivoliju razširjeno za zletni prostor do Lattermanovega drevoreda, so podrti kostanje tik ob ograji. Tudi te ograje, ki je bila kaj dvomljivo okras okolice, so štete ure. Prijateljem našega Pratra se krčijo srca ob misli, kje bo odšel »tingl - tangle« v vrtiljaki, gugalicami in drugimi neobhodno potrebnimi atrakcijami. Včasih je bil veselitveni prostor, kjer se zdaj poraja otroško igrišče. Najbrž ne bodo povsem odpravili prepotrebni vrtiljakovi in gugalice, saj bi se ljudje ne mogli sprijazniti s to redukcijo. Morda določijo staro otroško igrišče za veselitni prostor, na katerega so jeseni začeli navajati zemljo, da ga dvignejo na višino drevoredov. Pri ograji stoji še znana koliba, brez katerih ni nobenega našega parka. Letos sta zapisani »redukcijske« dve, ta in ona na Hrvatskem trgu, vendar se zdi, da to podiranje še ne bo tako kmalu aktuano. Morajo se pač ozirati na ljudi, ki bi se ne mogli navaditi hitro na tako radikalne spremembe.

— Iz Socijalno - gospodarski tečaj ZKD. Kakor se je ob otvoritvi dogovorilo sporazumno, da se naj vrše predavanja vsak torek, četrtke in soboto od 7. do pol 9. ure, sporočamo, da se vrši danes ob 19 uri predavanje dr. Mihelaka o »pomenu nacionalne ekonomije in gospodarskih sistemih« (kapitalizem, socializem, zadružništvo) in sodnika dr. Bajčiča o »sodobnih tipih države«. V četrtke 9. t. m. se vrši predavanje odveta dr. Lapajnetja o denarju, njegovi vrednosti in valutni politiki in g. Majcena, tajnika Mestne hranilnice o pravi državi in družbi. V soboto 11. februarja se vrši predavanje o kapitalu, delu, brezposelnosti in zemlji. Drugi del o socialnem pravu.

— Iz Upokojeno učiteljstvo ima svoj običajni mesečni sestanek v četrtke 9. t. m. ob 16. uri pri Novem svetu in običajni vsakoljetni ob isti uri, isto tam 23. t. m., na debeli četrtke. Vabljeni vsi tovariši in tovaršice.

— Iz Prosvetno društveni večer »Krkce«, ki bi se moral vršiti ta petek zvečer pri Miklošiču, je preložen za teden dni, ker se bo vršil v potek 10 t. m. v Kazini plesni venček plesnega odeska »Krkce«. Toliko v vrednost članom in prijateljem »Krkce«.

— Iz Starši! Vseučiliški profesor dr. Karol Oswald predava o temi: Vloga srednje šole v kulturnem življenju naroda v četrtke dne 9. t. m. ob 8. uri zvečer na ženskem učiteljsku v risalnici. Društvo »Sola in Dom« vabi vse člane in one, ki se žele včlaniti, da se predavanja udeležijo.

— Iz Predsedstvo Slov. filatelističnega društva v Ljubljani poziva vse v Ljubljani bivaajoče filateliste, da se zanesljivo udeležijo društvenega sestanka, ki bo v sredo dne 8. t. m. ob 20. uri v gostilni Cinkole, ker so na dnevnem redu važne društvene zadeve.

— Iz Dan lepe knjige. Drevo ob 8. koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta v Unioni! Poleg govora naših književnikov o pomenu dneva lepe knjige, recitacije pesnika dr. Alojza Gradnika. O knjigi bo govorila tudi zastopnica našega šolstva. Vstopnice so za pomembno prireditev se prodajajo do 18. ure v Matični knjigarni, zvečer pa pri večerni blaginji v Unioni.

— Iz Opozorjamo na družabni večer s jankom JAD Triglava v torek 14. t. m. v Trgovskem domu.

— Iz Druga repriza »Cicibana«. Otroški oder »Svoboda« vprizori »Cicibana« tretjič v nedeljo, 12. februarja 1933 ob 11. dopoldne v ljubljanskem dramskem gledališču. Premijera in repriza sta pokazali vso lepoto te otroške revije. V nedeljo, ob 11. dopoldne bo tako dana prilika, da vidijo »Cicibana« tudi šolski otroci iz okolice in vsi, ki ga še niso videli. Cene vstopnicam so nekoliko nižane in se dobe sedeži po 15, 14, 12, 10, 8, 6 in 4 Din. stojišča pa po 2 in 1 Din. Vstopnice so že v predprodaji v blaginji opemnega gledališča.

— Iz Samaritanka in samaritani krajevnega odbora Rdečega križa v Ljubljani! Po obnem zboru, ki se bo vršil v četrtke 9. t. m. ob 18 uri v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, bo razgovor o mesečnem sestanku in prireditvi. Razdelile se bodo tudi ostale fotografije II. višjega samaritanskega tečaja. Slike so po 4 Din. Udeležite se zaradi važnosti poročil obnega zbora!

— Iz Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani bo imel v četrtke dne 9. t. m. ob 18. uri svoj redni občni zbor v Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev, dvorani v pritličju. Zaradi važnosti poročil vlijudno vabimo, da se članstvo obnega zbora udeleži.

— Iz Muzejsko društvo za Slovenijo pozorno opozarja svoje člane, da se je plačevala članarina vsa zadnja leta z eno do dveletno zamudo, ker je tudi tako zvani »knjižni dar« izhajal z zamudo. Člani, ki so l. 1932 v redu plačali članarino, so jo (z redkimi slučajnimi izjemami) plačali šele za l. 1931. Odbor hoče popraviti zamudo v izdajanju knjig in prosil člane, da mu to omogočijo s tem, da plačajo zapadlo članarino po položnici ali pa v roke odposlanca društva še sedaj čeprav knjige za l. 1932 in 1933 šele izidejo.

— Iz Zadruga »Dom učiteljev« vabi vse članice na sestanek, ki se vrši v nedeljo, dne 12. febr. t. l. ob 10. uri v prostorih JUJ.

— Iz Prosimo g. g. trgovce, kakor tudi obrtnike vseh strok, ki potrebujejo vajence, da se blagovolijo obrniti na naše društvo. Posebno pa prosimo one p. n. g. trgovce in obrtnike, ki so voljni sprejeti siromašne vajence in jim nuditi vso oskrbo. Pišite, prosimo, na: Dobrodelno društvo »Varstvo« Ljubljana, Tyrševa cesta 17.

— Iz V društvu »Sola« matice Ljubljana bo predaval v soboto, dne 11. t. m. v salonu pri Levu g. prof. dr. Josip Mihelak o sledečih temi: »Sodobna svetovna gospodarska in finančna vojna«. Predavatelj bo govoril najprej o simptomih sodobne gospodarske krize, osobito o brezposelnosti; nato pa o vzrokih gospodarske krize s posebnim ozrom na svetovne denarne in finančne razmere. Govoril bo o povojni spremembi svetovne, trgovske, denarne in finančne strukture: o gospodarski prosperiteti Amerike do leta 1929 in njenem propadanju po letu 1929; o problemu stroja, prebujenosti in krizi sodobnega gospodarskega sistema. Po predavanju se vrši prosta zabava s petjem. Vabljeni vsi. Začetek točno ob pol 9. zvečer. Vstop vsem prost.

— Otčarji nasmehe je mogoče le pri beih zobeh in to zopet samo vsled uporabe Chlorodont zobne paste. Tuba Din 8.

Znižanje prejemkov občinskim uslužbencem

Nepravilno tolmačenje navodil za sestavljanje proračuna, v kolikor gre za prejemke občinskih uslužbencev

Ljubljana, 7. februarja. Zveza organizacij občinskih uslužbencev dravske banovine je s posebno vlogo obvestila bansko upravo, da nekatere občine nepravilno tolmačile navodila ministrstva financ za sestavljanje občinskih proračunov za leto 1933, kakor tudi okrožnico banske uprave, v kolikor se nanaša na znižanje prejemkov občinskih uslužbencev.

Nekatere občine so že itak skromno odmerjene plače odtodno nagrade znižale za 10 do 40%, druge občine so zopet na podlagi tega odpovedale svojim uslužbencem privatno-pravne službene pogodbe ter z njimi sklenile nove pogodbe z veliko slabšimi pogoji za uslužbenca, drugod so zopet stalno nastavljenim odvzeli stalnost ter jih namestili z veliko nižjimi prejemki.

Da so se na ta način godile radi nepravilnega tolmačenja navodil za sestavljanje proračunov velike krivice občinskim uslužbencem, je jasno. In je banska uprava dodatno k proračunski okrožnici glede prejemkov občinskih uslužbencev dala še naslednja pojasnila:

10% znižanje naj se izvede le pri onih uslužbencih, ki imajo z enakimi službenimi leti in enako predizobrazbo isto plačo, kakor državni uradniki do aprila 1932.

Pri ostalih občinskih uslužbencih naj se prejemki znižajo, ako občinski odbor, upoštevajoč lokalne prilike, obseg dela, družinsko stanje uslužbenca, cene življenjskih potrebščin in podobno, uvidi da je znižanje upravičeno.

Iz Kranja

— Vlom v poštne nabiralnike. V noči od sobote na nedeljo so neznanci vlomili v poštne nabiralnike na pošti in na poslopiju Mestne hranilnice. Nasilno so nabiralnika odprli, ju seveda pri tem močno poškodovali in odnesli pisma. Ne ve se, ali je to le barbarska šala ali so imeli storilci še kak drug namen. Vsekakor pa je dejanje znak skrajne nekulturnosti in podivjanosti dočnikov. Vsi, ki so v soboto zvečer od 19. naprej odšli v nabiralnika pisma ali kakke druge tiskovine, naj se javijo na orožniški postaji; le na ta način bo mogoče razkrinkati storilce.

— Občni zbor SK Korotana. SK Korotan sklicuje za 23. februar ob 20. v knjižnično dvorano Narodnega doma redni občni zbor z običajnim dnevnim redom, ki je objavljen na tozadevnih razglasih po mestu. Pravico do udeležbe in glasovanja na obnem zboru imajo samo člani, ki imajo plačano članarino za l. 1932. Samostojne predloge prijavite vsaj 14 dni pred obnim zborom pisмено odboru.

Iz Novega mesta

— Strossmayerjev spomin so proslavile vse novomeške šole interno. Najlepša je bila proslava osmošolcev na realni gimnaziji.

— Jadranski teden priredi tukajšnji mestni odbor Jadranske straže skupno s svojimi Pomladki od 19. do 26. marca, kar naj blagovolijo vsa tukajšnja društva upoštevati. Teden izpolnjen z jadransko razstavo, predavanji in veliko prireditvijo.

— Vodnik po Gorjaneh namerava izdati novomeška podružnica SPD ter naprositi vse, ki dobro poznajo številna markirana pota tam naokrog, da jih na kratko in jasno opišejo ter oddajo to čim prej učitelju g. Liliji v Smihelu ali učitelju Viktorju Pirnatu v Novem mestu!

— Valno in umestno predavanje. Nocoj predava v Sokolekem domu dr. Josip Mihelak iz Ljubljane o gospodarski krizi in najvažnejših problemih sodobnosti.

NAJNOVEJŠI FILM BELE
OPOJNOSTI, ZIMSKEGA
SPORTA, SMUCANJA, SKI-
JORINGA, DRESANJA, BOB-
DIRK IN NAJKRASNEJSIH
NARAVNIH POSNETKOV

PRIDE! PRIDE!

LJUBEZEN V SNEGU

FILM, KI BO OČARAL VSE
GLEDALCE, ZLASTI PRIJA-
TELJE NARAVE IN SPORTA!

AA

SODELUJEJO NAJ-
BOLJŠI SVETOVNI
SMUČARJI IN
SPORTNIKI!

Sport

— SK Ilirija ima danes ob 20.30 v kavarni Embna svojo redno mesečno plenarno sejo. — Načelniki vseh sekcij se opozarjajo na zadnjo okrožnico z dne 2. jan. t. in naj o rešitvi okrožnice podajo svoje referate. — Posebno se opozarja na program in proračune. — Na dnevnem redu je tudi redni mesečni referat sekcijških načelnikov. — Vsi in točno! Tajnik I.

Premijera cirkuškega vefilma

KRALJ SMEHA

MARKO klovn

Pretrajiva usoda človeka, ki je moral zabavati druge ljudi, sam pa je trpel najhujše srčne bolečine!

KOVAL SAMBOLSKI

Kot dopolnilo najpomembnejši Ufin zvočni tehnik in prvovrstna šalo-igra z HANSON MOSERJEM »Vestni nosač«

Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer

Zvočni kino IDEAL

Ce bi bili med ljudmi lahko tudi svetniki, bi postali sveti iz sebičnosti. Se pravi, da sebičnost vselej bolj tlačijo človeka kot ga viga.

Maurice Bedel

Filipina

Roman

Komaj je gospa Grenadierova odvrnila pogled, komaj je položila Rafaelo vročo roko na mehko Filipino ramo, sta planila na oder dva statista; bila sta silno razburjena in kričala sta nekaj, toda razumeti je bilo samo besedi »smrt« in »Bracco«.

— To sta tista norca, — je dejala Grenadierka. — Zdaj pa že razumem splošni pomen, komedije.

— Tako naravno, da se mora človek čuditi, — je pripomnil Grenadier.

In res, oder je bil zdaj v oblasti petdesetih razgrajev, ki so igrali tako izborna, da so bili igralci v hipu na tleh, ljubimcu je tekla kri iz nosa, navivnica je morala pobirati zobe po tleh, junškega očeta so podrli na ograjo, partnerica je pa odletela v šepetalnico.

— Sijajna gra! Kako verjetno, kako resnično je to! — je vzklil Grenadier. — Če se spomnim, kako igrajo igralci Francoske Komedije...

Obšlo ga je tako navdušenje, da je začel ploskati. In kakor bi trenil z očesom, je bilo vse gledališče na nogah. Budje so začeli navdušeno ploskati in kričati: »Evviva il Duce! Abasso Bracco!« In kakor na komando so zapeli himno giovinetta.

— Pišite, gospod Carbinati, — je zaklical Grenadier ves iz sebe od navdušenja. In narekoval je:

»Mussolini zaščitnik literature... — To je naslov! — je kričal med splošnim truščem na vse grlo: »Mussolini je razvil s svojim neizmernim... hm... s svojim... s svojim izredno blagorodnim genijem... s svojim lastnim genijem je razvil celo igralce.«

Toda gospa Grenadierova, ki sta jo bila realizem igre in splošno kričanje prestrašila, je vstala, hoteč oditi.

— Pojdimo, — je dejala, — vsaka revolucija se začne s pesmijo. Moj ubogi oče mi je pravil, da je videl v marcu 1871 na velikih bulvarjih... — Kar pojdite, madame, kar pojdite! — je zaklical Grenadier; — jaz pa ostanem v tej kopeli ljudskega navdušenja.

— Pojdi, hčerka, ti v ljudski koneli nimaš kaj početi, — je dejala mati hčerki.

Filipina pa ni hotela zapustiti gledališča, češ da ostane pri očetu, da se še nikoli ni tako imenito zabavala in da bi jo branil Rafaelo, če bi ji pretila nevarnost.

— Ah, milostiva gospa, — je vzklil Rafaelo, — do smrti bom branil gospodično Filipino.

Grenadierka je odšla iz gledališča. Grenadier je nadaljeval svoj diktiat, Rafaelo je pisal, občinstvo pa prepevalo.

...v naslednjem hipu pridrvi na oder nad 500 statistik, ki začno igrati z neverjetnim realizmom.

— Dovolite, — se je oglašil Rafaelo, — to so junške »črne srajce«.

— Kaj, ti igralci... — so junaki, cavaliere.

— In ta komedija... — je sijajna fašistična zmaga, gospod.

Sredi tulečega občinstva in podajočih se kulis je Rafaelo Grenadieru pojasnil, da gre za kazensko ekspedicio proti pisatelju Bracco, da branijo ti junaki prevlečikodušnega Duceja proti njegovi volji in ker ne morejo dobiti v roke avtorja, udrihajo kar po igralcih.

— Oprostite, ali mi niste povedali, da je Mussolini, ta zaščitnik literature...

Naprej ni prišel. Gledalci v sosedni loži so bili postali pozorni na to klepetuljo, ki je zdaj ploskala, zdaj zabavljala, himne pa sploh ni hotela peti. Opozorili so nanj prihitevskega miliciarja in ga ovadili, da govori zaničljivo

o njegovi Excelenci šefu vlade; miliciarji so pozvali, naj ga aretirajo. Po stari navadi, ki se mu je pa vedno slabše obnesla, je Grenadier nagovoril miliciarja v svečanem govoru o redu, avtoriteti in znamenitosti policijskih ukrepov. Posledica je bila, da so ga odvedli pred načelnika milice, ki mu je nemudoma pritisnil petsto lir globe.

V zmešnjavi, ki je nastala po Grenadierovi aretaciji, je prijel Rafaelo Filipino pod roko in jo odvedel po hodnikih za kulise, kjer trenutno nikogar ni bilo.

— To je pa res prava pustolovščina! — je dejala smeje. — Mama je odšla, papa aretiran, hčerka pa za kulisami oplenjenega gledališča.

Preskakovala je polomljene dekoracije se oprijemala za potrpane vrvi in radostno ploskala z rokami. Blizu šepetalnice je zaslišala tiho stokanje. Pokl. knila je in pogledala: bila je partnerica glavnega igralca, ki so jo bili pozabili v šepetalnici: naravnava si je boke in vstavljala zobe.

— Tej dami morava pomagati, — je menila Filipina.

— Nič lažjega, — je dejal Rafaelo.

In takoj sta začela iskati pod razbitimi kulisami vhod v utico. Končno sta našla nekaj stopnic, vodečih pod oder, in po njih sta prišli do stokajoče dame. Tarnala je, da ji bo zdaj zdaj počilo srce, čim je pa zagledala Rafaela, se je izpremenilo njeno tarnanje: najprej v lojalno fašistično veroizpoved, potem pa v besno preklinjanje Bracca. Filipina je predlagala, da bi jo posadila v avtotaksi in odpeljala domov.

— Ne, ne, saj ni treba, bodite prepričani, da jo čaka pri vratih njen ljubček.

Prijel je šepajočo in vzdihujočo damo pod roko, jo odvedel izpod odra in se hitro vrnil k Filipini.

— Filipinetta, — je zaklical že od daleč ves razburjen, — jaz... moj... ah!

— Gospod, — je dejala Filipina smeje, — že vidim, da ne znate svoje vloge. Šepetala vam bom.

Potegnila je svojo pručico v mrachen kot šepetalnice, kjer se je bila žarnica razbila. Igra jo je zelo zabavala in ker je bila že vajena mešati ljubzen z gledališčem, si nič boljše ni mogla želeli. Trikrat je zateptala z nogo, rekoč:

— No, zastor se dviga. Začnite. Rafaelo jo je strastno objel.

— To je prezgodaj, — je dejala in se mu izvila iz objema. — Vi igrate zadnje dejanje pred prvim.

— Ah! — je vzklil Rafaelo, — ubijem se!

— Kriz božji, nikar se že drugič ne ubijte! — je vzklila Filipina.

In sodeč, da je življenje tako mladega in tako lepega fanta vredno poljuba, se je sklonila nazaj in začutila na svojih stisnjenih ustnicah vroče Rafaelove ustnice.

— Ah, — je pomislila, — tako se torej poljubljajo v filmih. To mora biti res prijetno...

XVI. Prišel je bil čas fašističnih jubilejnih proslav pohoda na Rim.

— Nujno potrebno je, da si ogledate proslave našega največjega narodnega praznika, — je dejala grofica Colozzolo Grenadieru.

In res se ji je tudi posrečilo najeti balkon v drugem nadstropju hiše na via Battisti, od koder se je videl ves Beneški trg in njega palače iz rdečkaste opeke. Balkon je bil ozek, močno nagnjen; sicer je pa tudi stal samo tri tisoč lir.

Palpajn in njegovi prijatelji morajo videti to veliko svečanost, — je pomislil zopet Grenadier. — Povabim jih.

Povabil je Palpaina z Marcellinom, gospodično Bourgeoisovo in Lempeura. Gospa Grenadierova je pa povabila markizo Cartabellio. Grofica Colozzolo se je opravičila: dejala je, da ima na častni tribunji rezervirano mesto.

Kralj, ki je imel največ nezakonskih otrok

Poljski kralj Avgust Silni je bil izredno močan in velik prijatelj žensk

Poljski kralj Avgust Silni je delal čast svojemu imenu in znan je bil daleč po svetu kot izredno močan mož. Leta 1687 ko mu je bilo 18 let, je zahaljal konja in krenil preko Nemčije, Italije in Francije v Madrid na bikoborbo. Ko je neki pikador padel s konja in je bil v nevarnosti, da ga razjarjeni bik nabode na roge, je preskočil Avgust barijere in hitel bikoborcu na pomoč. Z golimi rokami se je spoprijel z bikom, zgrabil ga je za roge in mu tiščal glavo k tlem, dokler se Španec ni pobral in zabodel bika. S svojim junškim nastopom si je pridobil tujec simpatije vsega mesta in srce lepe markize. In zopet se je moral zahvaliti le svoji moči, da je odnesel iz ljubavne pustolovščine zdravo kožo. Ljubosumni markiz je namreč štiri morilce, da bi se osvetil tekmeču, toda mladi Herkules se je vseh srečno otresel.

Se kot 40 letni mož je lomil Avgust igraje podkve, srebrne kuge je drobil v roki, kakor bi bile iz lepenke, top je dvignil z eno roko. Nekoč se mu pa pogum ni obnesel. Leta 1716 ga je težko ranil medved, ki ga je bil prijel za jezik, da bi ga ukrotil. Od takrat so njegove moči pešale. Izredni moči je pa odgovarjala tudi telesna teža. Avgust Silni je tehtal 260 funtov. Med ljudstvom je krožila o njem govorica, da je pil v zgodnji mladosti mleko levine in da je zato tako močan in pogumen. Bil je zelo nevaren nasprotnik

v turnirjih in viteških igrah. Veliko slavo so mu prinesle tudi ljubavne pustolovščine. Sestra Friedricha Velikega pripoveduje v svojih spominih, da je imel Avgust Silni 354 nezakonskih otrok. To bo seveda močno pretirano, gotovo pa je, da je bil Avgust eden največjih erotikov, kar jih pozna svet, in vrsta njegovih sloviti ljubic je zelo dolga. Da je znal biti kavalirski ljubimec, dokazuje njegova prva pozornost, ki jo je posvetil svoji ljubici, duhoviti Švedinji Aurori Königsmarck. Po prvi skupni večeri je našla na svojem krožniku šopek briljantov in drugih draguljev. Avgust je bil pa tudi romantičen ljubimec. Ogrel se je bil za knežjino Ljubomirsko, ko je zvedel, da je omedlela od strahu zanj, ko je na turnirju v Varšavi padel s konja. Preoblečen v kapucina je zahajal potem k nji v samostan, kamor se je bila začasno zatekla.

Se bolj, kakor Veneri, je bil pa Avgust udan Bacchu. Državni posli so zaradi tega zelo trpeli, kajti pogosto se je pripetilo, da so morali važna posvetovanja odgoditi za en dan, ker je moral vladar prespati mačka. Kot velik prijatelj žlahtne kaplice je bil izvoljen celo za častnega predsednika društva za pobijanje treznosti. V politiki se ni odlikoval, pač je pa storil mnogo za umetnost. Med svojimi podložniki ni bil posebno priljubljen. Poljaki so ga smatrali za tujca. Umrl je 1. februarja 1733.

Smrt ledenega kralja

V New Yorku je umrl te dni eden najpopularnejših ameriških finančnikov Charles Morse, star 75 let. Še pred 30 leti je vodil parobrodno družbo, ustanovljeno s kapitalom 60 milijonov dolarjev, in kontroliral je 12 newyorških bank. Morse je spadal k onim ameriškim selfmademanom, ki so se iz skromnih razmer povzpeli do milijonarjev in zavzeli visok družabni položaj. Trgovski talent se je kazal pri njem že v šolski dobi, ko je dobavljal v rojstnem mestu Maine strankam led, da je lahko študiral. Z zaslužkom je ustanovil pozneje veliko podjetje in je bil proti koncu preteklega stoletja znan v Ameriki kot »ledeni kralj«.

Dramatičen preokret v njegovem življenju je nastal, ko je Morse preseidal k parobrodni družbi in bankam. Leta 1907 je prišla na dan afera njegovih bančnih malverzacij, proces je trajal dve leti in Morse je bil obsodjen na 15 let ječe. Leta 1912 je pa Morse tako težko zbolel, da so zdravniki mislili, da mu je odbila zadnja ura. Ker je bil po mnenju zdravnikov že itak pri smrti in se je v ječi vzorno vedel, so ga pomiloštili. Mož si je pa doma

kmalu opomogel, toda živel je do zadnjega strog ločeno od družbe.

Če ima žena brado

Mehke črne brčice pod nosom so pri mladem dekletu poseben čar, ki lepoto še poveča. Enako dražijo mlado ženo moške brčice. Drugačna je pa stvar, če ima ženska poleg brk še brado. S tako žensko se je pečalo te dni sodišče na Siciliji. Mladi Salvatore Fusco, sin bogate tarantske rodbine, se je zaljubil v siromašno dekle, svojo daljno sorodnico Emo Scorrano in se oženil z njo. Sreča mladih zakoncev pa ni trajala dolgo, kmalu so se pojavili na zakonskem nebu oblaki, kajti ženi je pričela rasti brada. Zakonca sta se začela prepirati. Mož je trdil, da je žena sitna in nervozna, žena je pa zatrjevala, da to ni pravi vzrok preprirov. Brada je rasla ženi vedno bujnejše in mož je postajal ženo vedno bolj antipatičen. Imel je občutek, da se dotika z roko moške brade, če je ženo pobožal.

Brada bi se bila dala morda odstraniti, toda žena je bila prepričana, da je mož več ne mara in ga je zapustila. Prijatelju se je sicer posrečilo

Zrebanje v drž. razr. loteriji

Dne 6. februarja so bili izžrebani sledeči dobitniki:

Din 10.000 srečke štev.: 27.631, 21.152, 22.062, 84.320, 40.976, 43.446, 56.410, 57.957, 58.504, 67.879, 9.662, 17.981, 92.974.

Din 8.000 srečke štev.: 67.326, 71.894, 11.548, 16.970, 23.918, 30.105, 48.438.

Din 6.000 srečke štev.: 1.111, 44.510, 48.502, 52.294, 80.162, 6.298, 36.038, 41.278, 43.243, 44.572, 47.665, 50.646, 61.418, 89.453, 93.876, 28.957, 40.153, 44.002, 50.537, 60.474, 61.662.

Din 5.000 srečke štev.: 3.692, 16.437, 30.710, 36.862, 52.536, 51.573, 6.298, 7.031, 20.393, 33.245, 49.237, 74.014, 82.291, 97.350, 9.640, 30.801, 64.265, 68.488, 85.043, 97.090.

Din 1.000 — srečke štev.: 4.411, 4.415, 10.851, 10.859, 10.885, 22.746, 22.788, 23.434, 23.484, 23.497, 35.515, 37.515, 37.022, 37.050, 37.058, 37.095, 42.514, 42.519, 51.599, 58.326, 62.300, 65.310, 65.393, 84.431, 84.468, 88.298.

Zaradi telefonskega sprejemanja ne jamčimo za točnost števil. Zrebanje se bo vršilo vsak dan do 27. t. m. Komur bo srečka izžrebana za majhen dobiček, mu jo bomo na željo zamenjali za še neizžrebano srečko, tako da bo mogel igranje nadaljevati na visoke dobitke. Zamenjavali bomo le toliko časa, dokler bo kaj neizžrebanih srečk razpoložljivih. Manjše dobitke bomo objavljali naknadno.

Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

zakonca pregovoriti, da sta se pobotala, toda moževa ljubezen je bila ugasnila in to je ženo tako razočaralo, da je pobrala svoje stvari in moža za vedno zapustila. Mož se je obrnil na sodišče, ki pa ni moglo žene pripraviti do tega, da bi se vrnila k možu. Izjavila je, da ji je mož kmalu po poroki pokazal ves svoj odpor zaradi brade. Prišel je zelo grdo ravnati z njo, zakonsko življenje je postalo nevzdržno in končno ga je zapustila. Zahtevala je pol milijona lir za moralne muke in še 500 lir mesečno za preživljanje. Sodišče ji je pa priznalo samo prispevek za preživljanje.

Franc Leitgöb umrl

Linški vampir Franc Leitgöb, ki je bil lani 24. novembra zaradi sedmih roparskih umorov obsojen na dosmrtno ječo, je včeraj jutraj v ječi podlegel vnetju trebušne mreže. V samomirnem namenu je bil pogotil zobno ščetko in posledica je bila vnetje trebušne mreže. Zločinca so sicer takoj operirali, pa ni nič pomagalo. Dobil je zadnjo popotnico, potem je pa ležal apatično, dokler ni izdihnil.

Leitgöb je bil star 53 let. Po obsojbi je dobil krvno bolezen in v ječi se je večkrat onesvestil. Takoj po obsojbi si je prvič poskusil končati življenje. Ko ga je hotel paznik odvesti nazaj v celico, se mu je nenadoma iztrgal iz rok, razbil z glavo šipo na oknu in skočil na cesto. Padel je pa tako srečno, da se je samo nekoliko opraskal. Brž se je pobral in zdirjal na vso moč proti Dunavu, da bi skočil v vodo, pa je prišel naravnost v roke stražniku, ki ga je spravil nazaj v zapor.

Mož je bil menda obračunal s svojim življenjem, kajti misel na samomor mu ni šla več iz glave. Bil je sicer strogo zastražen, pa se mu je vendar posrečilo dobiti zobno ščetko in jo pogotiti. Med obravnavo je napravil Leitgöb vtis posebno zakrknjenega in krvoločnega zločinca. Vseh sedem svojih žrtve je naslikal kot razuzdane in na občinstvo je vplival njegov cinizem tako, da je bila z velikim zadoščenjem sprejeta kazen, ki se ji je pa zločinec zdaj izognil.

Iz Celja

— Zborovanje obrtnikov. Podružnica Društva jugoslov. obrtnikov v Celju bo priredila v nedeljo 12. t. m. ob 9. dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma obrtniško zborovanje z naslednjim dnevnim redom: 1. Sušmarstvo in umazana konkurenca. 2. Razmerje vajencev do pomočnikov in mojstrov. 3. Mojstrsko zavarovanje. 4. Davčna vprašanja. 5. Razprava o sistemu zbornice po § 393. obrtnega zakona. 6. Gospodarska vprašanja naših organizacij. 7. Obrtniški krediti. 8. Slučajnosti.

— Umrla je v nedeljo 5. t. m. v celjski bolnici 33-letna žena zidarja Terezija Potočnikova s Sp. Hudinje pri Celju.

— Pregledna taksa za mast in soljeno slanino. Mestno načelstvo v Celju je na podlagi sklepa občinskega sveta dne 20. januarja z veljavnostjo od 1. februarja ukinilo pobiranje pregledne takse za mast, pregledno takso za soljeno slanino pa zvišala na 10 par za kg, ne glede na to, ali se slanina prodaja v mestu ali pa izven Celja.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakom se ne odgovarja. Najmanjši oglas Din 5.—

KUPIM

REGULATOR ZA STRANSKI SKLEP (Nebenschluss - Regulator), rabljen, 110 volt, istosmerni tok, kupi Eriah, Milno, Bled I. 1013

NEPREMIČNINE

RODOVITNO POSESTVO 5 oralov zemlje, 1 uro od Maribora, naproday. — Kranjc Rudolf, Brezje. 1002

HISO

obstoječo iz dveh sob, kuhinje, shrambe za živila, drvarnice in svinjaka ter 150 m² vrta oddam s 1 marcem v najem. — Bitična železniške postaje Orehova vas. — Vprašati: Vindija, Rače. 1003

GLASBA

IZPOSODJAMO plošče, gramofone, radio-aparate. »SLAGER«, Aleksandrova c. 4. (prehod »Viktoria« palače)

PRODAJ

PISALNA MILA Mizico za pisalni stroj in plinsko peč zelo ugodno prodaja Založnik, Livarska 5.

STARA KREDENCA

krasna, naproday v Litiji št. 55. 1015

PRESANO SENO

1 do 2 vagona, sladko in polsladko, po ugodni ceni prodaja Josip Drušković, Slovenjgraдец. 1014

SLUŽBE

ZDRAVO DEKLE

pridno in pošteno, za vsa hišna dela, staro 20—30 let, iščem k študentskim rodbini s 15. ozir. 20. februarjem. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb, sliko in znakom na naslov Dragica Veljković soproga notarja, Mol, Dunavska banovina. 1012

POUK

STROJEPIŠNI POUK Večerni tečaj za začetnike in izveščance. Vpisovanje vsak dan. Učne ure od 6. ure dalje. Šolnina nizka. — Christofov učni zavod, Ljubljana, Domo-branska c. 15. 587

RAZNO

RADIO - APARAT prvovrsten, dvocevni, na baterije, zamenjam za foto rolfilm kamero oziroma tudi za komplet telefonski aparat. Ivan Mihev, Turška vas, Slovenjgraдец. 1004

OBLEKE in SUKNJE

kupite najbolje pri A. Presker, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. 11/T

Štajerske mošančke

stalno dobite po najnižji ceni pri Gospodarski zvezi

MODROCE

otomane, divane, fotelje in vse tapetne izdelke vam nudi najceneje IGNACIJ NAROB, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (»Pri Levu«) 25/T

Oglejte si!

zalogo moških klobukov. Krasna izbira, nizke cene; preoblikovanje 25—45 Din.

FRANC BERNIK

družba z o. z., Dumajska cesta št. 14

vhod poleg trgovine Agnola.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni sklad

T

Utrnilo se je življenje naše preljube mame oz. sestre, gospe

Agneze Bregar roj. Drol

nadučiljeve vdove in učiteljice v pokoju

po kratki bolezni.

Spremlili jo bomo k svojim dragim k Sv. Križu v sredo, dne 8. februarja 1933 ob 2. uri popoldne od hiše žalosti Sv. Petra nasip šte. 49.

Maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 9. februarja ob 1/8. uri v cerkvi pri Sv. Petru.

Ljubljana, dne 6. februarja 1933. 2296

Katinka in Franja Drol, Dr. Stanko Bregar

sestr. sin.

Obstoječo iz dveh sob, kuhinje, shrambe za živila, drvarnice in svinjaka ter 150 m² vrta oddam s 1 marcem v najem. — Bitična železniške postaje Orehova vas. — Vprašati: Vindija, Rače. 1003